

LAUSUNTO

19.6.2008

Dnro
1835/020/2008

Euroopan yhteisöjen komissiolle

European Commission
Office: J 70-01/128
Directorate-General for Competition
B-1049 Brussels
Belgium

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN KOMMENTIT KOMISSION KERTOMUKSESTA MOOTTORIAJONEUVOJEN JAKELUA JA HUOLTOPALVELUITA KOSKEVAN ASETUKSEN (EY) N:o 1400/2002 SOVELTAMISESTA

Komissio julkaisi 28.5.2008 arviointikertomuksen moottoriajoneuvojen jakelua ja huoltopalveluja koskevan asetuksen (EY) N:o 1400/2002 soveltamisesta. Kertomuksessa arvioidaan ryhmäpoikkeusasetuksen vaikutuksia alalla noudatettaviin menettelytapoihin ja kyseisten menettelytapojen vaikutuksia kilpailuun moottoriajoneuvojen jälleenmyynnin ja huoltopalveluiden alalla EU:ssa. Komissio esittää kertomuksessaan alustavia näkemyksiään asetuksen N:o 1400/2002 soveltamisesta, mutta siihen ei sisälly konkreettisia toimenpide-ehdotuksia.

Komissio on pyytänyt asiasta kiinnostuneita tahoja esittämään arviointikertomusta koskevat huomautuksensa komissiolle 31. heinäkuuta 2008 mennessä.

Työ- ja elinkeinoministeriö toteaa kannanottoinaan seuraavaa:

Yleistä

Komissio esittää alustavana arvionaan, että nykyistä joustavammalla ja tiiviimmin vertikaalisia rajoituksia koskevaan asetukseen N:o 2790/1999 perustuvalla järjestelyllä olisi voitu saavuttaa samat tulokset kuin nykyisellä moottoriajoneuvojen jakelua ja huoltoa koskevalla ryhmäpoikkeusasetuksella. Komission mukaan joustavampi järjestelmä olisi myös kustannustehokkaampi, mikä osaltaan hyödyttäisi myös kuluttajia.

Suomen moottoriajoneuvomarkkinat poikkeavat eräiltä osin Keski-Euroopan maiden markkinoista johtuen muun muassa Suomen markkinoiden suhteellisen pienestä koosta, pitkistä etäisyyksistä sekä harvaanasuttujen alueiden laajuudesta. Suomen autokanta on pieni, vanha ja kirjava Keski-Euroopan markkinoihin verrattuna. Suomessa on myös suhteellisesti enemmän monimerkkiliikkeitä kuin monissa muissa Euroopan maissa. Suomen markkinoiden kannalta erityisesti ryhmäpoikkeusasetuksen huolto- ja korjaamotoimintaa sekä varaosakauppaa koskevilla säännöksillä on ollut kilpailun kannalta positiivisia vaikutuksia.

Asetuksen 1400/2002 tavoitteista ja niiden toteutumisesta

Valtuutettujen korjaamoverkostojen sisällä käytävän kilpailun suojaaminen

Komissio toteaa raportissaan, että ryhmäpoikkeusasetuksen soveltamisessa on saavutettu hyviä tuloksia valtuutettujen korjaamoiden keskinäisen kilpailun suojaamisessa. Komission mukaan myös valtuutettujen korjaamoiden määrä ja kokonaistiheys ovat tarkastelukaudella kasvaneet, koska ryhmäpoikkeusasetuksen mukaan kaikki puolueettomat kriteerit täyttävät korjaamot voivat liittyä verkostoon. Suomessa valtuutetuksi korjaamoksi pääsemisen kynnys näyttää kuitenkin olevan joissain tapauksissa hyvin korkea. Tämä pitää paikkansa erityisesti varaosavarastoon ja työkalujen määrään kohdistuvien vaatimusten sekä teknisten laiteiden osalta.

Riippumattomien korjaamojen mahdollisuus kilpailla ajoneuvovalmistajien valtuutettujen korjaamoverkostojen kanssa

Komissio toteaa raportissaan, että riippumattomat korjaamot ovat ainoita toimijoita, jotka saavat aikaan tuotemerkkien välistä kilpailua huoltomarkkinoilla. Ne lisäävät myös kuluttajien valinnanmahdollisuuksia huoltopalvelujen osalta. Komissio piti vuonna 2000 tekemässään arvioinnissa tärkeänä, että riippumattomat korjaamot saavat teknisiä tietoja sekä varaosia, jotta ne pystyvät tehokkaasti kilpailemaan valtuutettujen korjaamoiden kanssa. Teknisen tiedon saanti on turvattu ryhmäpoikkeusasetuksen 4 artiklan 2 alakohdassa. Komissio toteaa, että vaikka ryhmäpoikkeusasetuksessa ei olisikaan 4 artiklan 2 kohdan mukaista sääntöä, komissio voisi perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklan nojalla edelleen toteuttaa aiheellisia täytäntöönpanotoimia. Lisäksi asetuksen 715/2007 nojalla moottoriajoneuvojen toimittajilla on 1. syyskuuta 2009 lähtien velvollisuus asettaa saataville kaikkia uusia malleja koskevat tekniset tiedot¹.

Ryhmäpoikkeusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan i alakohdan mukaan valikoivan jakelujärjestelmän jäsenten varaosien myymistä riippumattomille korjaamoille ei saa rajoittaa. Kiellettyä on myös rajoittaa esimerkiksi autovalmistajalle varaosia valmistavan yrityksen varaosien

¹ Moottoriajoneuvojen tyyppihyväksynnästä kevyiden henkilö- ja hyötyajoneuvojen päästöjen (Euro 5 ja Euro 6) osalta ja ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen saatavuudesta 20 päivänä kesäkuuta 2007 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 715/2007 (EUVL L 171, 29.6.2007 s. 1).

suoramyyntiä korjaamoille tai loppukäyttäjille. Käytännössä kilpailua kuitenkin rajoittavat esimerkiksi mallisuoijat ja alihankintasopimukset. Alihankintasopimukseen ei sovelleta perustamissopimuksen 81 artiklaa komission alihankintasopimuksia koskevan tiedonannon perusteella ja näkyvät varaosat kuuluvat useissa jäsenvaltioissa mallisuoijan piiriin.

Ministeriö pitää tärkeänä, että riippumattomilla korjaamoilla on oikeus päästä koulutukseen ja saada teknisiä tietoja, laitteita ja varaosia myös vanhojen mallien osalta, jotka ovat pitkään merkittävä osa huollettavasta autokannasta. Muussa tapauksessa riippumattomat yritykset eivät kykene kilpailemaan valtuutettujen huoltokorjaamoiden kanssa. Tämä puolestaan keskittäisi huoltotoimintaa ja nostaisi loppuasiakkailta perittäviä hintoja.

Moottoriajoneuvojen jakelua ja huoltoa koskevaa ryhmäpoikkeusasetusta täydentävässä komission esitteessä (kysymyksiä ja vastauksia) selvennetään, että uusien ajoneuvojen takuut ovat voimassa, vaikka huolto ja korjaukset on tehty muussa kuin ajoneuvovalmistajan valtuuttamassa korjaamossa ja siihen on käytetty myös muita kuin valmistajan varaosia. Suomen markkinoiden toimivuuden kannalta on tärkeää, että huolto ja korjaukset voi jatkossakin tehdä muussa kuin valtuutetussa korjaamossa ilman, että sillä olisi vaikutusta uuden auton takuuehtoihin. Tämä lisää myös kuluttajien valinnanvapautta huoltopalvelujen osalta.

Useiden automerkkien myynti samoissa esittelytiloissa

Komissio toteaa arviointikertomuksessaan, että jälleenmyyjät eivät ole hyödyntäneet ryhmäpoikkeusasetuksen 1 artiklan 1 kohdan ja 5 artiklan 1 kohdan a alakohdan soveltamisen myötä parantuneita mahdollisuuksia kilpailevien valmistajien automerkkien myyntiin samoissa esittelytiloissa. Ministeriö toteaa, että säännöksen luoma mahdollisuus on tärkeä maissa, joissa asukastiheys on pieni. Pienillä markkinoilla, kuten Suomessa, ei ole yleensä mahdollista toimia kannattavasti yhden automerkin tai yhden valmistajan automerkkien jälleenmyyjänä. Markkinoiden toimivuuden kannalta Suomessa onkin välttämätöntä, että jatkossa turvataan mahdollisuus kilpailevien automerkkien myymiseen saman yhtiön puitteissa, samoissa esittelytiloissa ja saman johdon alaisuudessa.

Lopuksi

Komissio esittää arviointikertomuksessaan vain alustavia näkemyksiään asetuksen N:o 1400/2002 soveltamisesta, mutta ei tee vielä konkreettisia toimenpide-ehdotuksia mahdollisista jatkotoimista. Ministeriön näkemyksen mukaan erityisesti edellä kuvattujen asiakohtien osalta nykyinen moottoriajoneuvojen jakelua koskeva ryhmäpoikkeusasetus on selkeyttänyt kilpailusääntöjen soveltamista autoalalla ja tuonut lisää ennustettavuutta.

Riippumattomien korjaamojen oikeudet tietojen, koulutuksen, varaosien ja teknisten laitteiden saantiin pitää turvata. Myös huolto ja korjaukset pitää voida jatkossakin tehdä muussa kuin valtuutetussa korjaamossa ilman, että sillä olisi vaikutusta uuden auton takuuehtoihin. Lisäksi mahdollisuus kilpailevien automerkkien myyntiin samoissa esittelytiloissa pitää olla jatkossa mahdollista. Ainakin Suomen kaltaisilla pienillä markkinoilla selkeät säännöt edellä mainituista asioista palvelevat myös kuluttajien etua.

Osastopäällikön sijainen,
Hallitusneuvos

Kristian Tammivuori

Ylitarkastaja

Johanna Rihto-Kekkonen